

Tạp chí
NÔNG NGHIỆP
&
PHÁT TRIỂN
NÔNG THÔN

JOURNAL OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT

Cánh tác chè hữu cơ tại Mộc Châu

Chăn nuôi bò sinh sản tại Lạng Sơn

Thu hoạch rau sú sú

Phục tráng lúa tẻ Dao

Vườn giống lê ôn đới tại Sơn La

Chuyên đề

KHUYẾN NÔNG

BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Tháng 11
2019

TẠP CHÍ

**NÔNG NGHIỆP
& PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**
ISSN 1859 - 4581

NĂM THỨ MƯỜI CHÍNH

CHUYÊN ĐỀ
KHUYẾN NÔNG
THÁNG 11/2019

TỔNG BIÊN TẬP
PHẠM HÀ THÁI
ĐT: 024.37711070

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
DƯƠNG THANH HẢI
ĐT: 024.38345457

TOÀ SOẠN - TRỊ SỰ
Số 10 Nguyễn Công Hoan
Quận Ba Đình - Hà Nội
ĐT: 024.37711072
Fax: 024.37711073
E-mail: tapchikhoaocnongnghiep@vnn.vn
Website: www.tapchikhoaocnongnghiep.vn

**VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN TẠP CHÍ
TẠI PHÍA NAM**
135 Pasteur
Quận 3 - TP. Hồ Chí Minh
ĐT/Fax: 028.38274089

Giấy phép số:
290/GP - BTTTT
Bộ Thông tin và Truyền thông
cấp ngày 03 tháng 6 năm 2016

Công ty TNHH In ấn Đa Sắc
Địa chỉ: Số 7, P. Xuân Phương,
Q. Nam Từ Liêm, TP. Hà Nội

Bìa 1: *Trồng hoa lan công nghệ cao
tại Hải Phòng*

Ảnh: Huy Tùng

MỤC LỤC

- THU UYÊN. Chăn nuôi an toàn sinh học là chìa khóa đảm bảo phòng chống dịch bệnh 2
- MINH HẢI. Lần đầu tiên ở miền Bắc: Nghiên cứu, sản xuất thành công giống, nuôi thương phẩm bò ngưu chín lỗ 4
- CẨM PHƯƠNG. Phát triển nuôi trồng thủy sản ở xã đảo Nam Du 7
- PV. Tổng kết 10 năm xây dựng nông thôn mới 9
- THU QUYÊN. Bắc Ninh triển khai: Mô hình nuôi cá chép lai V1 ứng dụng công nghệ “sông trong ao” 11
- PHAN VIỆT. Triển vọng mô hình nuôi cá leo thương phẩm trong ao 12
- GIA KHÁNH. Mô hình nuôi thỏ Newzealand của chàng trai người Mường tại xã Quyết Chiến, huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình 14
- TRANG NGUYỄN. Liên kết chăn nuôi trâu, bò thương phẩm an toàn sinh học theo chuỗi giá trị gắn với tiêu thụ sản phẩm trên địa bàn xã Hùng Mỹ 16
- NGUYỄN THỊ THANH. Nông dân phường Dĩnh Kế giàu lên nhờ ươm con rau giống 18
- KHÁNH QUYÊN. Thanh Hóa: Khôi phục và phát triển nghề nuôi bò sưa 20
- CẨM LINH. Phát triển chăn nuôi đại gia súc trên địa bàn tỉnh Phú Thọ 22
- NGÔ QUYÊN. Trồng su su lấy ngắn - hướng thoát nghèo của người dân xã Quyết Chiến 23
- Quy trình kỹ thuật sản xuất tía tô, kinh giới an toàn 24
- TRẦN THỊ DOANH. Cây Đinh lăng - thức dậy một vùng quê 26
- P. TOÀN. Hiệu quả mô hình thảm canh cam đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm 28
- VŨ THỊ ĐỨC. Kỹ thuật chăn nuôi và phòng bệnh cho gà H'mong nuôi bán chán thả tại vùng núi cao 30
- LÊ ĐỨC THẮNG, TRẦN VĂN TIẾN, HÀ TIẾN CÔNG. Hiệu quả kinh tế - xã hội của các mô hình trồng mây nếp dưới tán rừng trên địa bàn huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái 33
- CAO ĐÌNH SƠN, NGUYỄN THỊ MAI PHƯƠNG, TRẦN VĂN TIẾN. Kỹ thuật trồng bổ sung làm giàu rừng tự nhiên bằng cây trám đen và giổi xanh tại Sơn La 35
- PHẠM VĂN HUÂN. Kỹ thuật trồng cây Thanh trà 37
- TRẦN LÊ KIỀU OANH. Kỹ thuật trồng cây Sa nhân tím 39
- LÊ MẠNH HẢI. Giao ban khuyến nông các tỉnh phía Bắc 44

KỸ THUẬT TRỒNG CÂY THANH TRÀ

Thanh trà trồng trong vườn hộ dân

Thanh trà hay xoài mút (*Bouea macrophylla*) là một loài thực vật có hoa trong họ Đào lộn hột, tương đối dễ trồng, ưa nắng, có hai loại: ngọt và chua. Thanh trà ngọt trái màu vàng lợt, vỏ dày. Thanh trà chua màu vàng sẫm, vỏ mỏng. Vị thanh trà khi ngọt tương tự như xoài chín. Loại chua thường dùng nấu canh, làm gỏi, dầm muối ớt hay ngào đường ăn như mút. Trái thanh trà trông giống như trái chanh có màu xanh khi còn non và giống như quả trứng gà ngả màu vàng cam khi chín. Thường mọc thành chùm như chùm nho hay chùm dâu ta. Trong thanh trà có chứa nhiều beta caroten, vitamin C, vitamin nhóm B cùng các khoáng chất như crôm, mg, kali... Không chỉ vậy, loại trái cây này còn có các chất khoáng, chất chống oxy hóa và một số loại enzym giúp hỗ trợ tiêu hóa cho người ăn. Tại Việt Nam thanh trà mọc hoang ở vùng Bảy Núi, đến thập niên 1950 thì bắt đầu có mặt ở Cần Thơ sau được trồng nhiều từ An Giang xuôi xuống Vĩnh Long và được coi là đặc sản miền Tây Nam bộ. Mùa thu hoạch là từ tháng 12 đến tháng 4 là mùa rộ. Cây thanh trà dễ trồng, ít nhiễm sâu bệnh hại, chịu hạn rất tốt, các giống thanh trà thương mại có nguồn gốc ở Thái Lan, Mỹ hầu hết đều có dạng quả dài, mùi vị thơm ngon, thịt trái có nhiều chất bổ dưỡng, màu sắc và mẫu mã trái đẹp nên rất hấp dẫn người tiêu dùng. Ở nước ta mùa thu hoạch trái thanh trà sớm hơn so với nhiều loại trái cây khác nên trái dễ bán được giá cao. Tuy nhiên hiện nay việc trồng thanh trà còn mang nặng tính tự phát, từ đó năng suất và chất lượng quả thấp khiến người nông dân thu nhập bấp bênh, không ổn định. Dưới đây xin giới thiệu kỹ thuật trồng cây thanh trà giúp bà con nông dân trồng theo quy trình,

nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, từ đó nâng cao đời sống.

1. Xử lý thực bì

- Phương thức: Xử lý thực bì toàn diện đối với cây trồng trên đất trống, đất có cây nông nghiệp và xử lý thực bì cục bộ đối với cây trồng xen trong vườn điêu, cao su.

- Phương pháp: Luống phát toàn diện dày leo, cỏ dại, gốc tre nứa, cây chặt hạ phải sát gốc, băm nhỏ cành nhánh xếp gọn theo đường đồng mức và tận dụng lâm sản triệt để.

- Thời gian xử lý: Tháng 5 - tháng 6.

2. Làm đất

- Phương thức: Cuốc lật và xới đất rãnh cỏ cục bộ $1m^2$ xung quanh vị trí đào hố, nhặt sạch rễ cây lớn.

- Phương pháp: Hố trồng đào $40 \times 40 \times 40$ cm, khi đào hố nên để riêng lớp đất trên mặt ra một bên và đất ở lớp phía dưới ra một bên, bón lót mỗi hố $10 - 12$ kg phân chuồng đã ủ hoai, $150 - 250$ g super lân, trộn đều với lớp đất mặt xung quanh, trộn thêm với 50 g Basudin 10H và $0,5$ kg vôi để phòng trừ mối kiến và nâng cao độ pH đất.

+ Lấp hố: Đưa phần đất tốt xuống đáy hố cùng với thảm khô mục trộn với phân ở $1/3$ đáy hố, sau đó xới thêm phần đất mặt xung quanh hố để lấp đất gần ngang miệng hố.

+ Thời gian lấp hố phải xong trước khi trồng rừng $15 - 20$ ngày.

- Thời gian làm đất: Tháng 5 - tháng 6

3. Trồng cây

Quả được thu hái từ những cây có chất lượng quả tốt, có thể nhân giống bằng hạt hoặc chiết, ghép.

- Phương pháp trồng: Dùng tay tạo một lỗ nhỏ giữa hố trồng sâu hơn chiều cao túi đựng Thanh trà khoảng $2 - 3$ cm, kích thước to hơn bao nhiêu cây đòi chút, để túi cây trên mặt đất, dùng

dao sắc rạch một đường xung quanh túi nilon, cách đáy 2 – 3 cm, bóc lấy đáy túi ra.

Xem xét bộ rễ, cắt bỏ tất cả các phần rễ cái, rễ con ăn ra khỏi bầu đất, sau đó đặt vào hố trồng, lấp đất và rút bọc nilon ra. Dùng tay lấp và ém chặt lớp đất xung quanh để cố định gốc cây con không bị gió lay, chú ý đặt cây vào hố trồng sao cho sau khi trồng cổ rễ ngang bằng với nền đất xung quanh, không trồng âm hay lấp phần thân cây. Sau khi trồng cần làm bồn đường kính khoảng 1 m để nước tưới không chảy ra ngoài. Trồng xong lấy cọc cắm, buộc thân cây vào cọc tránh gió lay gốc, nên buộc lỏng bằng dây nilon.

- Thời vụ trồng: Vụ hè thu

4. Kỹ thuật chăm sóc

Tưới nước: Tưới nước ngay sau khi trồng, trồng vào đầu hay giữa mùa mưa sẽ đỡ công tưới. Nếu trồng trong mùa khô phải tưới nước ít nhất 1 tháng đầu, nên tưới bằng vòi phun với lượng nước vừa đủ.

Cắt tỉa cành: Thanh Trà là loại cây đa thân, cây tự phân nhánh rất đều do đó việc cắt tỉa cành, tạo tán trong thời kỳ kiến thiết cơ bản đơn giản hơn so với các cây khác. Định kỳ 2 – 3 tháng dùng kéo tỉa bỏ bớt các cành mọc rậm rạp, tạo cho cây có bộ tán cân đối. Khi cây đã cho trái sau mùa thu hoạch, cắt tỉa bớt các nơi có mật độ cành mọc dày, tạo cho tán cây thông thoáng cây sẽ cho năng suất cao ở vụ kế tiếp.

Bón phân: Hàng năm vào đầu mùa mưa bón mỗi gốc 15 – 25 kg phân chuồng hoai/gốc, mục đích bổ sung thêm các chất dinh dưỡng vi lượng, độ mùn, tăng độ phì và tăng khả năng giữ của đất trong mùa khô. Bón bằng cách rải đều lên mặt đất xung quanh gốc bón.

5. Nhu cầu phân bón

Năm thứ 1: Sau khi trồng 20 ngày bón phân NPK (15-15-15) hay NPK (16-16-8) 100 – 150 g/gốc, bón bằng cách rải đều trên mặt đất xung quanh tán, tạo điều kiện cho rễ cây吸收 thu dinh dưỡng hiệu quả nhất, sau khi bón dùng cào cào nhẹ lớp đất mặt để phân dễ thấm sâu, sau đó phủ lên một lớp đất mỏng. Có thể pha loãng phân với nước tưới hiệu quả sẽ cao hơn. Sau đó định kỳ 3 – 4 tháng bón 1 lần, mỗi lần 100 – 200 g/gốc kết hợp phun thêm phân bón lá để bổ sung thêm dinh dưỡng cho cây.

Năm thứ 2: dùng phân NPK trên bón liều lượng 0,5 – 1 kg, chia làm 2 lần bón (đầu và cuối mùa mưa).

Năm thứ 3 và thứ 4: cây bắt đầu cho trái bón mỗi gốc 1,5 – 3 kg chia làm 3 lần bón: lần 1 sau thu hoạch, lần 2 trước ra hoa, ở lần bón phân 2 có thể trộn thêm 0,5 kg phân lân nung chảy nhằm bổ sung thêm lân, canxi, megiê và một số nguyên tố trung vi lượng khác cho cây, lần 3 bón sau khi trái đậu 1 tháng. Khi cây cho trái ổn định mỗi năm bón 3 – 4 kg NPK, cộng thêm mỗi gốc 0,5 – 1 kg phân kali (K_2SO_4), phân kali sulphat bón trước thu hoạch khoảng 20 ngày bằng cách rải đều khắp mặt bồn sau đó tưới nước 2 – 3 lần để phân thấm sâu sẽ làm tăng đáng kể độ ngọt và màu sắc thịt quả.

Phạm Văn Huân

Viện Sinh thái rừng và Môi trường

Cây giống Thanh trà đủ tiêu chuẩn